EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 3.7.2007
KOM(2007) 373 lopullinen

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

Kertomus Haagin ohjelman täytäntöönpanosta vuonna 2006

{SEC(2007)896}
{SEC(2007)897}

KOMISSION TIEDONANTO NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE

Kertomus Haagin ohjelman täytäntöönpanosta vuonna 2006

1. Tämä tiedonanto on laadittu, koska neuvosto on pyytänyt komissiota esittämään vuosittain kertomuksen Haagin ohjelman ja sen toimintasuunnitelman[1] täytäntöönpanosta. Tiedonannossa noudatetaan samaa metodologiaa kuin vuotta 2005 käsitelleessä ensimmäisessä kertomuksessa[2].

2. Kertomuksissa **seurataan edistymistä Haagin ohjelman mukaisten toimenpiteiden toteuttamisessa**. Toimenpiteisiin kuuluvat huumausaineita koskevassa toimintasuunnitelmassa, vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen ulkoista ulottuvuutta koskevassa strategiassa sekä terrorismin vastaisessa toimintaohjelmassa kaavaillut toimenpiteet, jotka täydentävät Haagin ohjelmaa ja jotka on tarkoitus toteuttaa sovitun aikataulun mukaisesti. Tämän vuoksi tässä tiedonannossa (**ensimmäinen osa ja liite 1**) tarkastellaan kaikkia vuonna 2006 toteutettaviksi suunniteltuja toimenpiteitä ja toimenpiteitä, joita ei saatu päätökseen vuonna 2005. Tiedonannossa käsitellään lisäksi joitakin liitännäistoimenpiteitä, jotka eivät sellaisenaan sisälly toimintasuunnitelmaan. Tulevissa kertomuksissa tarkastellaan vuonna 2007 ja myöhemmin toteutettavia toimenpiteitä.

3. Kuten vuoden 2005 kertomuksessa, tässä tiedonannossa seurataan näiden **politiikkojen täytäntöönpanoa** sekä EU:n tasolla että **kansallisella tasolla (toinen osa ja liite 2)**.

1. HAAGIN OHJELMASSA VUONNA 2006 TOTEUTETTAVIKSI SUUNNITELTUJEN TOIMENPITEIDEN HYVÄKSYMINEN

4. **Yleisarviona voidaan todeta tulosten vaihtelevan[3]**. Yhteensä 53 prosenttia arvioiduista toimenpiteistä on saatu toteutettua. **Edistyminen on kuitenkin vaihdellut politiikan aloittain**. Vuoden 2006 kertomus osoittaa, että **saavutetut tulokset** ovat vuotta 2005 **heikommat** ja sellaisten toimenpiteiden määrä, joiden täytäntöönpanoa on jouduttu lykkäämään, on kasvanut 27 prosenttia. Taulukossa 1 tarkastellaan tilannetta kunkin Haagin toimintasuunnitelmassa vuonna 2006 toteutettavaksi suunnitellun toimenpiteen (myös toimenpiteet, joita ei ole saatu päätökseen vuonna 2005) tai jatkuvan toimenpiteen osalta.

5. **Tyydyttäviin tuloksiin** päästiin lähinnä seuraavilla aloilla: perusoikeuksien kunnioittaminen ja suojelu, Euroopan kansalaisuus, yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa, Euroopan unionin huumausaine-, turvapaikka- ja maahanmuuttostrategiat, viisumi- ja rajapolitiikka sekä terrorismin torjunta.

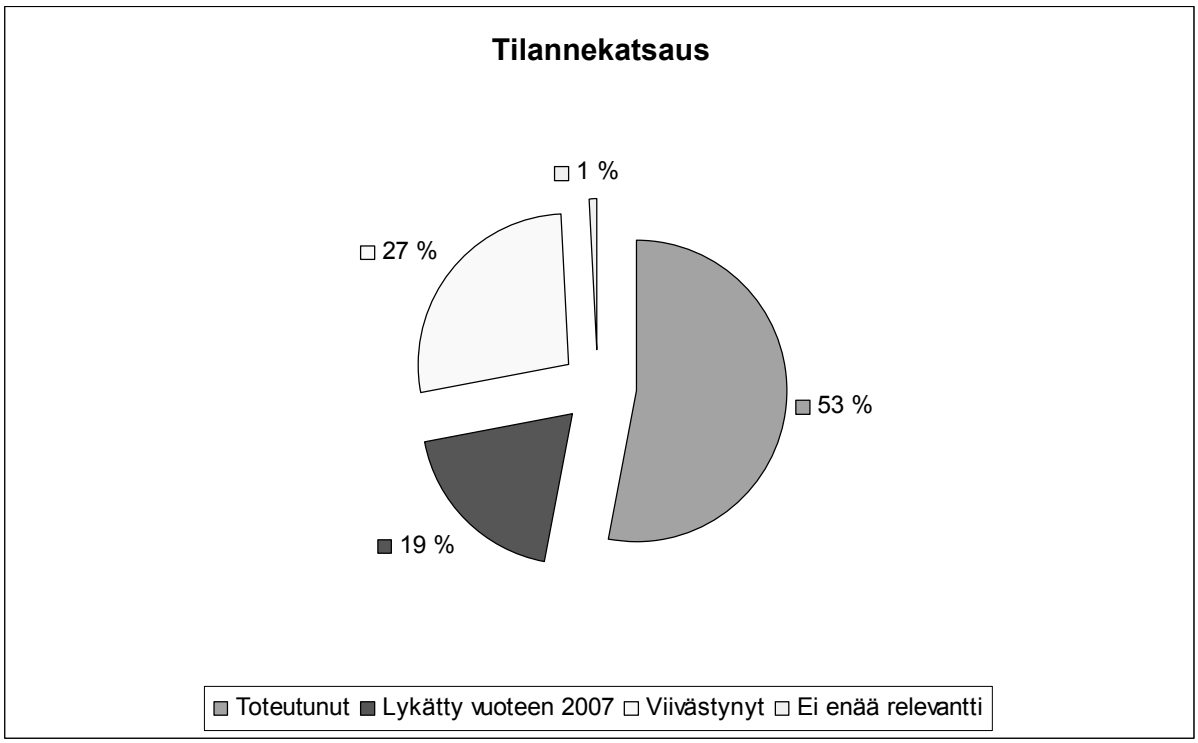

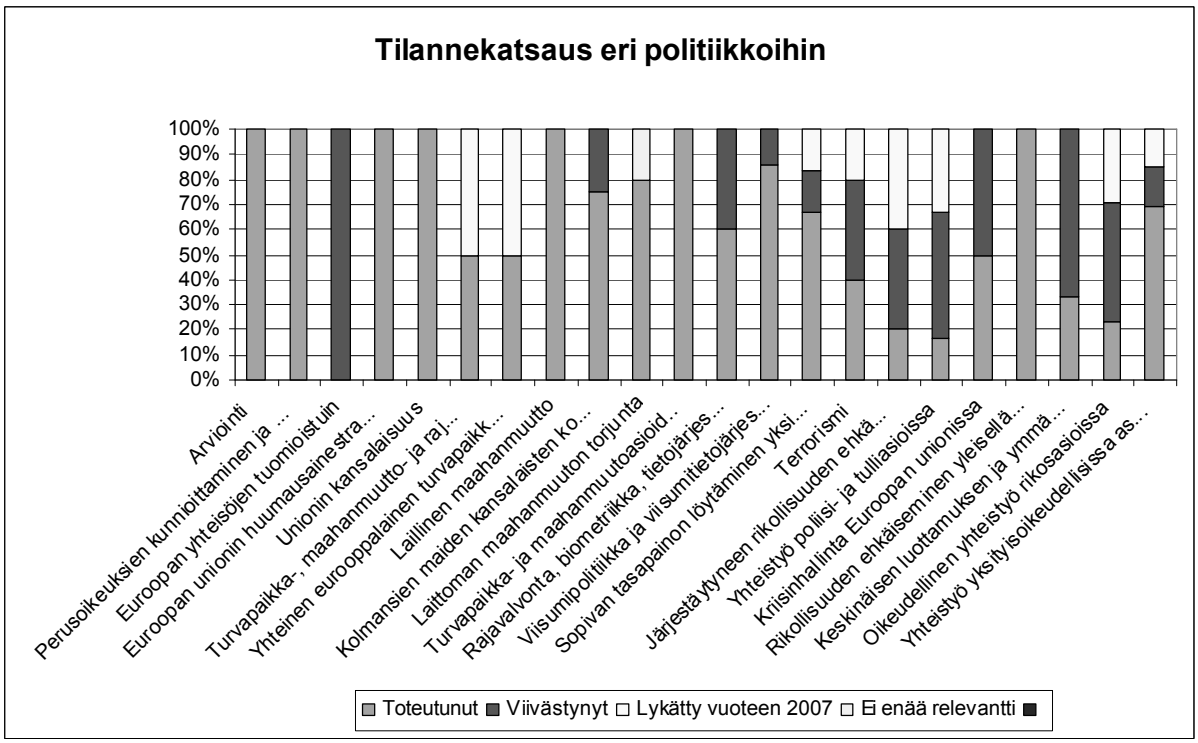
1 Haagin ohjelma: vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lujittaminen Euroopan unionissa (EUVL C 53, 3.3.2005, s. 1), ja neuvoston ja komission toimintasuunnitelma vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lujittamiseen Euroopan unionissa tähtäävän Haagin ohjelman toteuttamiseksi (EUVL C 198, 12.8.2005, s. 1).

2 KOM(2006) 333 lopullinen.

3 Saavutettujen tulosten tason arvioinnissa tarkastellaan sekä komission esittämiä ehdotuksia ja aloitteita että neuvoston ja Euroopan parlamentin hyväksymiä toimenpiteitä.

6. **Tulokset olivat riittämättömiä** lähinnä seuraavilla aloilla: poliisi- ja tulliyhteistyö, järjestäytyneen rikollisuuden torjunta ja oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa.

1.1. Yleiset suuntaviivat

1.1.1. Arviointi

7. Politiikkojen arviointi on tärkeää, ja oikeus- ja sisäasioiden neuvosto[4] totesikin 4. joulukuuta 2006, että nykyisiä arviointimekanismeja on syytä kehittää. Samalla on kuitenkin pyrittävä välttämään päällekkäisiä toimenpiteitä EU:n ja kansallisella tasolla. Neuvoston puheenjohtajavaltiota ja komissiota pyydettiin jatkamaan keskustelua arviointimekanismin soveltamisalasta ja -säännöistä. Asiaa käsiteltiin neuvoston pitämässä erillisessä kokouksessa toukokuussa. Arviointia käsittelevän asiantuntijaryhmän (”Experts’ Group on Evaluation”) kokous voitaisiin järjestää vuonna 2007 ja ensimmäinen arviointikertomus laatia kesäkuussa 2008.

1.1.2. Perusoikeuksien kunnioittaminen ja suojelu

8. Tällä alalla edistys on ollut **yleisesti tyydyttävää**. Useimmat vuodeksi 2006 suunnitellut toimenpiteet on toteutettu tai niitä ollaan toteuttamassa.

9. Neuvosto vahvisti perusoikeusviraston oikeusperustan[5] 15. helmikuuta 2007. Perusoikeusvirasto perustettiin 1. maaliskuuta 2007. Komissio antoi 4. heinäkuuta 2006 tiedonannon ”**Tavoitteena lasten oikeuksia koskeva EU:n strategia**”. Tiedonanto oli alun perin tarkoitus antaa vuonna 2005. Tiedonannon antamista oli kuitenkin lykätty vuoteen 2006, koska se edellytti laajoja valmistelutöitä ja eri osapuolten etujen huomioon ottamista. Vuonna 2005 rahoitettiin monia hankkeita, jotka liittyivät naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäisemiseen ja jotka toteutettiin vuonna 2006.

10. Tietosuojan alalla annettiin 7. maaliskuuta 2007 tiedonanto tietosuojadirektiivin tehokkaampaa soveltamista koskevan työohjelman seurannasta[6]. Tiedonanto oli alun perin suunniteltu annettavaksi vuonna 2005. Tiedonanto **yksityisyyden suojaa parantavan tekniikan** edistämisestä annettiin toukokuussa 2007.

1.1.3. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin

11. Parhaillaan keskustellaan keinoista, joilla mahdollistetaan se, että **Euroopan yhteisöjen tuomioistuin** voi käsitellä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden aluetta koskevia ennakkoratkaisupyyntöjä. Keskustelujen lähtökohtana ovat Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen syksyllä 2006 esittämät toimintavaihtoehdot sekä 28. kesäkuuta 2006 annettu komission tiedonanto[7].

1.1.4. Euroopan unionin huumausainestrategia

12. **Kaikki** tällä alalla vuodeksi 2006 suunnitellut **toimenpiteet on toteutettu**.

13. Haagin toimintasuunnitelmassa korostetaan, että huumausaineongelmaan on tärkeä soveltaa kokonaisvaltaista, tasapainoista ja monialaista lähestymistapaa. Euroopan unioni hyväksyi joulukuussa 2004 huumausainestrategian vuosiksi 2005–2012 ja kesäkuussa 2005 huumausaineita koskevan EU:n toimintasuunnitelman (2005–2008). Koska uusi toimintasuunnitelma annettiin vasta äskettäin, komissio tarkasteli suunnitelman toteutusta ensimmäisen kerran 21. joulukuuta 2006.

---

4 Viittaa oikeus- ja sisäasioiden neuvoston 4.12.2006 antamiin päätelmiin.
5 Asetus (EY) N:o 168/2007.
6 KOM(2007) 87 lopullinen.
7 KOM(2006) 333 lopullinen.

14. Komissio antoi lisäksi 26. kesäkuuta 2006 **vihreän kirjan kansalaisyhteiskunnan roolista Euroopan unionin huumepolitiikassa**. Vihreässä kirjassa tarkasteltiin sitä, miten komission ja kansalaisyhteiskunnan välille voitaisiin luoda huumeongelmaa koskeva **jäsennelty, jatkuva vuoropuhelu** ja miten huumeongelman kanssa läheisimmin tekemisiin joutuvat tahot voisivat osallistua tiiviimmin EU:n toimintapolitiikan suunnitteluun. Aloitteen saaman myönteisen vastaanoton ansiosta komission on tarkoitus perustaa huumausaineita käsittelevä kansalaisyhteiskunnan foorumi.

1.2. Vapauden vahvistaminen

1.2.1. Unionin kansalaisuus

15. **Useimmat toimenpiteet** tällä alalla, jolla on suuri käytännön merkitys EU:n kansalaisille, **on saatu toteutettua**.

16. Komissio julkaisi 5. huhtikuuta 2006 kertomuksen vapaasta liikkumis- ja oleskeluoikeudesta annettujen direktiivien 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY soveltamisesta ja uusien jäsenvaltioiden kansalaisten tilanteesta. Komissio seuraa tiiviisti direktiivien saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja käynnistää tarvittaessa rikkomusmenettelyt niitä jäsenvaltioita vastaan, jotka eivät noudata täytäntöönpanovelvollisuuksiaan (ks. osa 2.2.)

17. Komissio antoi 12. joulukuuta 2006 **tiedonannon ”Euroopan parlamentin vaalit vuonna 2004”**. Tiedonanto sisälsi kertomuksen EU:n kansalaisten osallistumisesta vaaleihin asuinjäsenvaltiossa ja vaaleja koskevista järjestelyistä sekä ehdotuksen neuvoston direktiiviksi 6. joulukuuta 1993 annetun direktiivin 93/109/EY muuttamisesta. Tiedonanto oli alun perin suunniteltu annettavaksi vuonna 2005.

18. Komissio antoi 28. marraskuuta 2006 **vihreän kirjan diplomaatti- ja konsuliviranomaisten antamasta suojelusta**. Vihreällä kirjalla valmistellaan strategista aloitetta, joka on tarkoitus antaa viimeisellä vuosineljänneksellä 2007. Aloite sisältää tiedotuskampanjoita ja muita konkreettisia toimenpiteitä, joilla EU:n kansalaisille kerrotaan heidän oikeudestaan saada suojelua diplomaatti- ja konsuliviranomaisilta.

1.2.2. Turvapaikka-, maahanmuutto- ja rajapolitiikka – muuttoliikeilmiöiden kaikkien näkökulmien yhteinen analysointi

19. Tällä alalla on tapahtunut **vakaata edistystä**.

20. **Maahanmuutto- ja turvapaikkatilastojen keräämistä** koskeva EU:n puiteasetus (joka oli alun perin suunniteltu vuodeksi 2005) annettiin kesäkuussa 2007. Puiteasetus voitiin antaa, kun neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät joulukuussa 2006 poliittisen kompromissiin komission ehdotuksesta.

21. Komissio antoi 28. marraskuuta 2005 vihreän kirjan Euroopan muuttoliikkeiden verkoston tulevaisuudesta. Verkoston perustamisesta on tarkoitus antaa säädösehdotus vuonna 2007.

1.2.3. Yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä

22. Tällä alalla tulokset vaihtelevat.

23. Kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden pitkäaikaista oleskelulupaa koskevan ehdotuksen antamista lykättiin vuoteen 2007 alkuperäisen vuoden 2005 sijaan.

Ehdotus annettiin lopulta 6. kesäkuuta 2007[8]. Tutkimukset unionin sisällä toteutettavan turvapaikkahakemusten yhteiskäsittelyn tarkoituksenmukaisuudesta, mahdollisuuksista ja ongelmista on tarkoitus toteuttaa vuoden 2007 loppuun mennessä.

24. Komissio antoi 24. toukokuuta 2006 muutetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta vuosiksi 2008–2013. Ehdotus kuuluu yhteisvastuuta ja maahanmuuttovirtojen hallintaa koskevaan yleisohjelmaan. Neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät poliittiseen sopimukseen ehdotuksesta joulukuussa 2006.

25. Kaksi vuodelta 2005 siirrettyä **Euroopan pakolaisrahastoon** liittyvää toimenpidettä saatiin toteutettua vuonna 2006. Euroopan pakolaisrahastoa koskeva loppukertomus annettiin 8. joulukuuta 2006. Lisäksi ehdotuksesta Euroopan pakolaisrahastoa koskevan päätöksen muuttamiseksi siten, että jäsenvaltioita voidaan auttaa eräiden kolmansien maiden kansalaisten ryhmien vastaanotossa, päästiin sopimukseen ensimmäisessä käsittelyssä joulukuussa 2006.

1.2.4. Laillinen maahanmuutto

26. Komissio antoi joulukuussa 2006 **tiedonannon siirtolaisuutta koskevasta kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta**[9]. Tiedonanto ei sisältynyt Haagin toimintasuunnitelmaan, mutta oli lähtökohtana 14. ja 15. joulukuuta 2006 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmille. Päätelmissä kehotetaan kehittämään kansallista toimivaltaa mitenkään rajoittamatta hyvin hallittuja maahanmuuttopolitiikkoja, joilla voidaan auttaa jäsenvaltioita täyttämään nykyiset ja tulevat työvoimatarpeet siten, että samalla myötävaikutetaan kaikkien maiden kestävään kehitykseen.

27. Toimintasuunnitelmassa oli vuodeksi 2006 vain yksi toimenpide tällä alalla. Tarkoituksena oli arvioida ja seurata laillisesta maahanmuutosta annettujen ensimmäisen vaiheen direktiivien saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä ja täytäntöönpanoa. Komissio on rahoittanut selvityksen, joka kattaa myös turvapaikkaa koskevat säädökset ja joka saadaan päätökseen vuoden 2007 loppuun mennessä.

1.2.5. Kolmansien maiden kansalaisten kotouttaminen

28. **Pääosa** vuodeksi 2006 suunniteltuista tämän alan **toimenpiteistä on toteutettu**.

29. Pääpaino oli kotouttamista koskevien tietojen ja kokemusten jakamisella. Vuoden 2005 ehdotusten perusteella valittuja, kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevia hankkeita toteutetaan parhaillaan. Vuoden 2006 hankkeet on valittu ja valittujen hankkeiden toteutus on aloitettu.

30. Komissio antoi 30. kesäkuuta 2006 **muuttoliikettä ja kotouttamista käsittelevän toisen vuosikertomuksen**[10]. Siinä esitetään yleiskatsaus muuttoliikkeiden kehitykseen Euroopan unionissa, analysoidaan tapahtuneita muutoksia ja kuvaillaan maahanmuuttajien maahanpääsyyn ja kotouttamiseen liittyviä toimenpiteitä, joita EU ja jäsenvaltiot toteuttivat vuonna 2004.

---

8 KOM(2007) 298.

9 KOM(2006) 735 lopullinen. Tämän lisäksi annettiin toinen tiedonanto maahanmuuttoa koskevan kokonaisvaltaisen lähestymistavan soveltamisesta Euroopan unionin itäisiin ja kaakkoisiin naapurialueisiin (KOM(2007) 247).

10 SEC(2006) 892.

31. Komissio laati myös **Kotouttamisen käsikirjan** ensimmäisen painoksen vuonna 2006 (toinen painos laadittiin toukokuussa 2007) ja valmistelee parhaillaan kotouttamista käsittelevää Internet-sivustoa.

1.2.6. Laittoman maahanmuuton torjunta

32. Tällä alalla saavutettiin **merkittävää edistystä** vuonna 2006.

33. Toinen vuosikertomus laitonta maahanmuuttoa koskevasta yhteisestä politiikasta esitettiin 19. heinäkuuta 2006. Se julkaistiin liitteenä komission tiedonantoon, joka käsitteli politiikan ensisijaisia tavoitteita kolmansien maiden kansalaisten laittoman maahanmuuton torjunnassa.

34. Eurooppa-neuvoston 14. joulukuuta 2006 antamien päätelmien lähtökohtana oli tämä tiedonanto, ja niissä asetettiin tavoitteeksi laittomien maahanmuuttajien työnantajiin kohdistettavien seuraamusten säätämistä koskevan direktiiviehdotuksen antaminen. Ehdotus annettiin 16. toukokuuta 2007.

35. **Takaisinottopolitiikan alan** toimenpiteissä **edistyttiin hyvin**. EY:llä on voimassa olevat takaisinottosopimukset Hong Kongin, Macaon, Sri Lankan ja Albanian kanssa. Takaisinottosopimus Venäjän kanssa allekirjoitettiin 25. toukokuuta 2006, ja tarvittavien menettelyjen toteuttamisen jälkeen sopimus tuli voimaan 1. kesäkuuta 2007. Takaisinottosopimus Ukrainan kanssa parafoitiin 27. lokakuuta 2006 ja virallinen allekirjoitustilaisuus järjestetään todennäköisesti kesäkuussa 2007. Takaisinottosopimuksia koskevat neuvottelut saatiin keväällä 2007 päätökseen Serbian, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian, Bosnia ja Hertsegovinan, Montenegron ja Moldovan kanssa.

1.2.7. Turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden ulkoinen ulottuvuus

36. Komissio ehdotti **puitteita EU:n alueellisten suojeluohjelmien kehittämiselle**, ja jäsenvaltiot kannattivat ehdotusta. Pilottihankkeet käynnistettiin vuoden 2007 alussa Tansaniassa ja Läntisissä uusissa itsenäisissä valtioissa.

1.2.8. Rajavalvonta, biometriikka, tietojärjestelmät ja viisumipolitiikka

37. Tällä alalla tapahtui **merkittävää kehitystä**.

38. Komissio antoi 6. marraskuuta 2006 suosituksen **rajavartijan käsikirjasta**, joka on merkittävä osa ulkorajojen yhdennetyn valvontajärjestelmän perustamista.

39. Euroopan parlamentti ja neuvosto antoivat 20. joulukuuta 2006 **asetuksen (EY) N:o 1987/2006**, joka käsittelee toisen sukupolven **Schengenin tietojärjestelmän (SIS II)** perustamista, toimintaa ja käyttöä[11], ja **asetuksen (EY) N:o 1986/2006**, joka käsittelee ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden yksiköiden pääsyn sallimista toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmään (SIS II)[12]. Tähän lainsäädäntöpakettiin kuuluva kolmannen pilarin päätös[13] on tarkoitus tehdä vuoden 2007 aikana eräiden jäsenvaltioiden parlamentaaristen varaumien vuoksi.

40. Komissio esitti 10. maaliskuuta 2006 muutetun ehdotuksen neuvoston asetukseksi, joka koskee **biometristen tunnisteiden käyttöä oleskeluluvissa**. Komissio teki 28. kesäkuuta 2006 päätöksen jäsenvaltioiden myöntämien passien ja

---

11 EUVL L 381, 28.12.2006, s. 4.
12 EUVL L 381, 28.12.2006, s. 1.
13 KOM(2005) 230 lopullinen.

matkustusasiakirjojen turvatekijöitä ja biometriikkaa koskevien vaatimusten teknisistä eritelmistä.

41. Komissio antoi 24. marraskuuta 2005 tiedonannon eurooppalaisten tietokantojen tehokkuuden parantamisesta, yhteentoimivuuden lisäämisestä ja synergioista oikeus- ja sisäasioiden alalla. Tiedonanto annettiin, koska Haagin ohjelmassa komissiota kehotetaan laatimaan tiedonanto SIS II-, VIS- ja Eurodac-tietokantojen yhteentoimivuudesta.

1.2.9. Viisumipolitiikka ja viisumitietojärjestelmän (VIS) kehittäminen

42. Myös tällä alalla **edistyttiin tuntuvasti**. Joitakin vuodeksi 2005 alun perin suunniteltuja toimenpiteitä saatiin toteutettua vuonna 2006.

43. Tällaisia toimenpiteitä ovat ehdotukset viisumipolitiikan parantamiseksi tarvittavista muutoksista ja yhteisten viisumikeskusten perustamisesta, ehdotus yhteisen konsuliohjeiston muuttamisesta viisumimaksujen osalta ja ehdotus yhteisen konsuliohjeiston tarkistamiseksi erityisesti paikallisen konsuliyhteistyön osalta.

44. Neuvosto hyväksyi 19. joulukuuta 2006 komission ehdotuksen neuvoston asetukseksi, joka koskee asetuksen (EY) N:o 539/2001 muuttamista viisumiluettelon säännöllisen tarkistamisen osalta.

45. Koimissio antoi 22. joulukuuta 2006 kertomuksen Kaliningradin kauttakulkujärjestelmän toiminnasta.

46. Viisumitietojärjestelmän (VIS) lopullista täytäntöönpanopäivää ei voida vielä vahvistaa, koska neuvosto ja Euroopan parlamentti pääsivät poliittiseen sopimukseen järjestelmän oikeusperustasta (VIS-asetuksesta) vasta kesäkuussa 2007. Lopullisesta aikataulusta sovitaan, kun oikeusperusta on annettu (ks. myös kappale 49, jossa käsitellään poliisiviranomaisten pääsyä VIS-järjestelmään koskevaa VIS-päätöstä).

47. Viisumin myöntämisen helpottamista koskevat sopimukset allekirjoitettiin Venäjän ja Ukrainan kanssa. Viisumin myöntämisen helpottamista koskeviin sopimuksiin liittyvät neuvottelut saatiin keväällä 2007 päätökseen Albanian, Bosnia ja Hertsegovinan, entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian, Montenegron, Serbian ja Moldovan kanssa. Nämä sopimukset on tarkoitus tehdä ennen vuoden 2007 loppua.

1.3. Turvallisuuden vahvistaminen

1.3.1. Sopivan tasapainon löytäminen yksityisyyden suojan ja turvallisuuden välillä lainvalvonta- ja oikeusviranomaisten välistä tietojenvaihtoa varten

48. Tällä alalla tulokset vaihtelevat.

49. Komissio antoi 24. marraskuuta 2005 ehdotuksen neuvoston päätökseksi sisäisestä turvallisuudesta vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten ja Europolin pääsystä tekemään hakuja viisumitietojärjestelmästä (VIS) terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi, havaitsemiseksi ja tutkimiseksi. Ehdotuksen hyväksyminen on sidoksissa VIS-asetuksen hyväksymiseen. Euroopan parlamentti ja neuvosto pääsivät poliittiseen sopimukseen tästä päätöksestä kesäkuussa 2007.

50. Neuvosto teki 18. joulukuuta 2006 puitepäätöksen **tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta** (2006/9060/YOS). Saksa esitti vuonna 2007 päätösaloitteen, jolla pääosa **Prümin sopimukseen** kuuluvasta Schengenin ulkopuolisesta kolmannen pilarin osuudesta saatettaisiin osaksi Euroopan unionin toimielinjärjestelmää (myös sormenjäljet, DNA ja ajoneuvojen rekisteröintitiedot).

Tällaista päätöstä voitaisiin pitää tietojen **saatavuuden periaatteen** osittaisena täytäntöönpanona. Myös poliisiviranomaisten pääsy VIS-järjestelmään merkitsisi edistysaskelta tietojen saatavuuden periaatteen täytäntöönpanossa.

51. Lisäksi on edistytty ehdotuksessa EU:n yhteiseksi lähestymistavaksi, joka koskee matkustajatietojen käyttöä rajaturvallisuuden ja ilmailun turvaamistarkoituksiin sekä muihin lainvalvontatarkoituksiin. Jäsenvaltioita sekä kansallisia ja kansainvälisiä järjestöjä kuullaan parhaillaan.

1.3.2. Terrorismi

52. Tällä alalla on tapahtunut **vakaata edistystä**.

53. Jäsenvaltioiden on toimittava yhdessä. Haagin ohjelmassa korostetaan, että terrorismin tehokas ehkäisy ja torjunta perusoikeuksia täysin kunnioittaen edellyttävät, etteivät jäsenvaltiot keskity vain oman turvallisuutensa säilyttämiseen vaan ottavat huomioon myös koko unionin turvallisuuden.

54. Komissio antoi suunniteltua nopeammassa aikataulussa 29. marraskuuta 2005 **tiedonannon terrorismin rahoituksen ehkäisemisestä ja estämisestä** kansallisen tason koordinointia parantamalla ja kolmannen sektorin läpinäkyvyyttä lisäämällä.

55. Valmistelut **Euroopan lainvalvontaviranomaisten verkoston** perustamiseksi oli keskeytettävä, koska jäsenvaltioilta ei saatu riittävää kannatusta hankkeelle.

56. Keskustelut Itävallan esittämästä lainsäädäntöaloitteesta neuvoston päätökseksi **ATLAS-yhteistyöstä** (terrorisminvastainen yhteistyöverkosto) on keskeytetty, koska neuvosto katsoo, että eräät ehdotuksen osat sisältyvät jo aloitteeseen, jolla Prümin sopimukseen kuuluvat Schengenin ulkopuoliset kolmannen pilarin osat saatetaan osaksi yhteisön lainsäädäntöä. Itävalta tarkistaa parhaillaan aloitettaan.

57. Haagin ohjelman mukaisesti komissio tutkii kolmansien maiden toimia instituutioidensa ja toimintaedellytystensä kehittämiseksi terrorismin torjunnassa. Komissio pyrkii **ulottamaan terrorisminvastaiset tavoitteet kaikkiin toteuttamiinsa ulkoisiin toimiin**. Terrorisminvastainen vakiolauseke lisätään järjestelmällisesti kaikkiin neuvoteltavina oleviin tai tulevaisuudessa tehtäviin sopimuksiin ja **Euroopan naapuruuspolitiikan toimintasuunnitelmiin**. Komissio tukee instituutioiden ja toimintaedellytysten kehittämistä kolmansissa maissa oikeuden, vapauden ja turvallisuuden aloilla ja edistää näin samalla terrorismin torjuntaa (esim. oikeusviranomaiset, poliisi, rahanpesu jne.).

58. Komissio pyrkii Eurooppa-neuvoston pyynnöstä sisällyttämään tai yhdenmukaistamaan **terrorisminvastaiset tavoitteet** maa- ja aluekohtaisiin strategioihin ja toimintasuunnitelmiin siinä määrin kuin ulkoisen avun välineet sen sallivat.

59. Neuvoston pääsihteeristö laati kertomuksen jäsenvaltioiden vastauksista arviointityöryhmien suosituksiin, jotka oli laadittu terrorisminvastaisten toimenpiteiden vertaisarviointien ensimmäisellä kierroksella. Terrorismityöryhmän maaliskuussa 2007 hyväksymä kertomus sisälsi kaksi osaa: yleisarvion suositusten täytäntöönpanosta ja katsauksen tilanteeseen kussakin jäsenvaltiossa.

60. Jäsenvaltioiden välisten erimielisyyksien vuoksi ehdotus rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen ehkäisemistä koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen tekemisestä ja allekirjoittamisesta ei ole edistynyt neuvostossa.

61. Komissio esitti 13. joulukuuta 2006 päätösluonnoksen toimenpidekokonaisuuden rahoittamisesta, jolla lisätään Euroopan komission valmiuksia osallistua kriisinhallintaan EU:ssa erityisesti terrori-iskujen, -kampanjoiden ja -uhkien osalta.[14] Ehdotus käsittää kriisinhallintavalmiuksien käyttöönoton sekä EU:n koordinoitujen kriisinhallintahallintajärjestelyjen kehittämisen.

62. Tiedonanto **elintärkeiden infrastruktuurien suojaamista koskevasta EU:n ohjelmasta**[15] annettiin 12. joulukuuta 2006. Ohjelman päätavoitteena on parantaa elintärkeiden infrastruktuurien suojaa EU:ssa luomalla näiden infrastruktuurien suojaamista koskeva EU:n kehys.

63. Lainsäädäntöehdotus **elintärkeiden infrastruktuurien varoitusverkoston** perustamisesta (Critical Infrastructure Warning Information Network, CIWIN) oli alun perin tarkoitus antaa vuonna 2006. Ehdotusta on kuitenkin jouduttu lykkäämään vuoteen 2008 elintärkeiden infrastruktuurien suojelemisesta annetusta vihreästä kirjasta saadun palautteen huomioon ottamiseksi.

64. Pelastuspalvelun rahoitusvälineestä päästiin poliittiseen sopimukseen loppuvuonna 2006, ja asiaa koskeva neuvoston päätös[16] tehtiin 5. maaliskuuta 2007.

1.3.3. Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäiseminen ja torjunta

65. Tällä alalla **tulokset** ovat olleet vuonna 2006 **heikommat** kuin edellisvuonna.

66. Komissio antoi 2. toukokuuta 2006 **kertomuksen ihmiskaupan torjunnasta tehdyn neuvoston puitepäätöksen täytäntöönpanosta**. Komission on tarkoitus tehdä piakkoin päätös ihmiskauppaa käsittelevän asiantuntijaryhmän perustamisesta.

67. Tiedonanto ”Rikollisuuden ja rikoslainkäytön mittaamista koskeva kattava ja johdonmukainen EU:n strategia: EU:n toimintasuunnitelma vuosiksi 2006–2010” oli alun perin tarkoitus antaa jo vuonna 2005, mutta se annettiin 7. elokuuta 2006. Tiedonantoa pannaan parhaillaan täytäntöön. Alun perin vuodeksi 2005 suunniteltua komission valmisteluasiakirjaa tiedustelutietoihin pohjautuvasta lainvalvontamenetelmästä oli lykättävä edelleen.

68. **Europol** julkaisi vuonna 2006 ensimmäisen **järjestäytynyttä rikollisuutta koskevan uhkakuva-arvion,** ja neuvosto antoi kesäkuussa 2006 päätelmät, joissa vahvistettiin strategiset prioriteetit.

69. Yksimielisyyden puuttuminen merkitsi sitä, että pääosaa komission ehdottamista toimenpiteistä, jotka liittyivät järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan, niiden välineiden vahvistamiseen, joilla torjutaan järjestäytyneen rikollisuuden rahoittamista, sekä lainsäädännön kehittämiseen ja voimassa olevien säädösten tarkistamiseen, ei saatu päätökseen vuonna 2006. Niiden toteuttamista lykättiin. Yksi jäljellä olevista parlamentaarisista varaumista liittyy rikollisjärjestöön kuulumista koskevan puitepäätöksen tekemiseen.

70. Vuonna 2006 annettavaksi suunniteltu komission tiedonanto ”Tavoitteena yleinen toimintalinja **tietoverkkorikollisuuden torjumiseksi**” annettiin 22. toukokuuta 2007. Ehdotus korruption vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen allekirjoittamisesta EY:n puolesta hyväksyttiin 22. helmikuuta 2006.

---

14 K(2006) 6507.
15 KOM(2006) 786.
16 Neuvoston päätös 2007/162/EY, Euratom.

1.3.4. Yhteistyö poliisi- ja tulliasioissa

71. Tällä alalla **edistys** on ollut **hidasta**.

72. Joulukuussa 2006 komissio esitti ehdotuksen, jonka tavoitteena on tehdä Europolista neuvoston päätöksellä perustettu elin, ottaa päätökseen kaikki kolmeen pöytäkirjaan jo sisältyvät muutokset ja toteuttaa muita parannuksia, joiden avulla Europol voi vastata uusiin haasteisiin ja antaa entistä tehokkaampaa tukea jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisille.

73. Erityisesti niiden toimenpiteiden täytäntöönpano on ollut hidasta, jotka liittyvät lainvalvontayhteistyöhön ja **Schengenin säännöstön** kehittämiseen rajatylittävän operatiivisen lainvalvonnan alalla. Tilanne on sama niiden toimenpiteiden osalta, jotka liittyvät lainvalvontaviranomaisten järjestelmällisiin vaihto-ohjelmiin.

74. Operatiivisessa yhteistyössä on edistytty. Toukokuussa 2006 annettiin **tullialan tietotekniikkajärjestelmää** koskevia suosituksia, ja töitä lainvalvontayhteistyön kehittämiseksi Länsi-Balkanin maissa jatketaan lähinnä Kaakkois-Eurooppa -aloitteen avulla. Kaakkois-Eurooppa –aloitteen kehittämistä jatketaan 4. ja 5. joulukuuta 2006 pidetyn neuvoston kokouksen päätelmien mukaisesti. Lisäksi Europolille pyritään antamaan valmiudet toimia keskeisenä tekijänä järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa.

75. Europolin turvallisuuskomitean (COSI) tehtävien määrittely on yhteydessä perustuslakisopimuksen voimaantuloon.

1.3.5. Kriisinhallinta Euroopan unionissa

76. Viitataan kappaleeseen 61–63.

1.3.6. Rikollisuuden ehkäiseminen yleisellä tasolla

77. Vuonna 2006 komissio on pyrkinyt vahvistamaan ja vakiinnuttamaan toimintaansa rikollisuuden ehkäisemiseksi lisäämällä **Eurooppalaisen rikoksentorjuntaverkoston** (EUCPN) tehtäviä. Rikos- ja rikoslainkäyttötietoihin liittyviä toimintapoliittisia tarpeita käsittelevä asiantuntijaryhmä perustettiin 7. elokuuta 2006 tehdyllä päätöksellä.

1.3.7. Keskinäisen luottamuksen ja ymmärtämyksen parantaminen

78. Haagin toimintasuunnitelman mukaisesti komissio antoi 29. kesäkuuta 2006 tiedonannon oikeusalan koulutuksesta. Lisäksi komissio teki 11. heinäkuuta 2006 päätöksen, joka koski valmisteluja oikeusviranomaisten vaihto-ohjelman toteuttamiseksi. Vaihdot on tarkoitus aloittaa toukokuussa 2007, ja ohjelmaan osallistuu 400 tuomaria ja syyttäjäviranomaista. Pilottihanketta on tarkoitus arvioida vuonna 2007.

1.3.8. Oikeudellinen yhteistyö rikosasioissa

79. Yleisesti ottaen **edistys** tällä alalla on ollut **hidasta,** ja monien toimenpiteiden toteutus on viivästynyt.

80. Tällä alalla pääpaino oli vuonna 2006 vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen täytäntöönpanossa. Komissio antoi 4. heinäkuuta 2006 valmisteluasiakirjan Euroopan unionissa tuomittuja kolmansien maiden kansalaisia koskevan hakemiston toteutettavuudesta. Lisäksi 29. elokuuta 2006 komissio antoi ehdotuksen ilman vapaudenmenetystä toteutettavien esitutkintaan liittyvien valvontatoimien vastavuoroisesta tunnustamisesta.

81. **Eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä tehdyn puitepäätöksen** täytäntöönpanoa tarkastelevan toisen kertomuksen odotetaan valmistuvan viimeisellä vuosineljänneksellä 2007. Myös omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta 22. heinäkuuta 2003 tehtyä neuvoston puitepäätöstä tarkastelevaa kertomusta ja ajokieltoja koskevaa ehdotusta oli lykättävä vuoteen 2008. Aloite liikennerikkomuksista nostettavien syytteiden helpottamiseksi on tarkoitus esittää toisella vuosineljänneksellä 2007.

82. **Vihreän kirjan antamista yksipuolisista tuomioista (in absentia)** on pitänyt lykätä. Niin ikään suosituksen antamista sähköisten todisteiden hankintaa, suojaamista ja vaihtoa koskevista vähimmäisvaatimuksista ja **rikosoikeuden alan Euroopan oikeudellisen verkoston** kehittämistä on jouduttu lykkäämään.

83. Lainsäädännön lähentämisen alalla komissio antoi 26. huhtikuuta 2006 **vihreän kirjan syyttömyysolettamasta**. Vihreä kirja oli suunniteltu annettavaksi vuonna 2005. Toinen kertomus uhrin asemasta rikosoikeudenkäyntimenettelyissä tehdyn puitepäätöksen täytäntöönpanosta oli tarkoitus laatia vuonna 2005. Sen antamista jouduttiin kuitenkin jälleen siirtämään, nyt vuoteen 2008, koska jäsenvaltiot eivät ole kyenneet toimittamaan riittäviä tietoja.

1.3.9. Yhteistyö yksityisoikeudellisissa asioissa

84. Yksityisoikeudellisen yhteistyön alalla **edistyttiin** vuonna 2006 **merkittävästi**.

85. Haagin ohjelmassa pidetään erittäin tärkeänä, että yksityisoikeudellista yhteistyötä kehitetään edelleen ja vuonna 2000 hyväksytty vastavuoroista tunnustamista koskeva ohjelma saatetaan kokonaisuudessaan päätökseen.

86. Tällä alalla laadittiin kaksi vihreää kirjaa: 17. heinäkuuta 2006 annettiin vihreä kirja aviovarallisuussuhteisiin sovellettavan lainsäädännön määräytymisestä, mukaan luettuna kysymys tuomioistuimen toimivallasta ja vastavuoroisesta tunnustamisesta, ja 24. lokakuuta 2006 annettiin vihreä kirja tuomioistuimen päätösten tehokkaasta täytäntöönpanosta.

87. Neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyivät 12. joulukuuta 2006 asetuksen **eurooppalaisen maksusuoritusmääräysmenettelyn** käyttöönotosta. Direktiivin antamista eräistä sovittelun näkökohdista siviili- ja kauppaoikeuden alalla on kuitenkin lykätty, koska sen käsittely jatkuu vielä Euroopan parlamentissa.

88. Tehostetun yhteistyön alalla julkaistiin 16. toukokuuta 2006 kertomus **siviili- ja kauppaoikeudellisia asioita koskevan Euroopan oikeudellisen verkoston toiminnasta (2005)**. Kyseisen kertomuksen perusteella on tarkoitus antaa muutosehdotus viimeisellä vuosineljänneksellä 2007. Lisäksi edistyttiin valmisteluissa, jotka koskevat Euroopan oikeudellista verkostoa yksityisoikeuden alalla ja tietokantoja, joihin on koottu yhteisön lainsäädäntöä koskeva oikeuskäytäntö.

89. Kansainvälisen oikeusjärjestyksen alalla Haagin ohjelmassa korostetaan EU:n ja kansainvälisen oikeusjärjestyksen välistä johdonmukaisuutta ja jatkuvaa sitoutumista yhteydenpidon tiivistämiseen ja yhteistyöhön kansainvälisten järjestöjen kanssa.

90. Neuvosto teki 5. lokakuuta 2006 päätöksen yhteisön liittymisestä kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevään Haagin konferenssiin. Yhteisö liittyi konferenssiin 3. huhtikuuta 2007.

91. Toimivallasta, sovellettavasta laista, tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä vanhempainvastuuseen ja lasten suojeluun liittyvissä asioissa annetun Haagin vuoden 1996 yleissopimuksen ratifiointiprosessi on tällä hetkellä keskeytetty, sillä Yhdistyneen kuningaskunnan ja Espanjan välisen Gibraltarin kysymyksen ratkaisua odotetaan. Asiaa koskevat neuvottelut jatkuvat.

2. KANSALLISTEN TÄYTÄNTÖÖNPANOTOIMENPITEIDEN SEURANTA

2.1. Menetelmät

92. Seuranta keskittyy ensinnäkin **direktiiveihin ja puitepäätöksiin**, jotka jäsenvaltioiden on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä. Tässä kertomuksessa on otettu huomioon säädökset, jotka pitäisi saattaa osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään **31. maaliskuuta 2007**.

93. Liitteenä olevassa taulukossa 2 esitetään kaikki säädökset, joiden osalta kyseinen määräaika on umpeutunut.

94. Tässä kertomuksessa sovelletaan samoja **menetelmiä** kuin Haagin ohjelman täytäntöönpanosta vuonna 2005 annetussa kertomuksessa[17].

2.2. Eri politiikkojen seuranta

2.2.1. Yleiset suuntaviivat

95. **Perusoikeuksien** alalla ainoastaan henkilötietojen suojasta annetun direktiivin 95/46/EY täytäntöönpanon tarkastelu on tarpeen voimassa olevan lainsäädännön mukaan. Direktiivi on saavuttanut tavoitteensa, sillä se takaa kansalaisten oikeuden yksityisyyteen ja sen laadukkaan suojelun sekä poistaa henkilötietojen vapaan liikkuvuuden esteet Euroopan unionin alueella. Tietosuojadirektiivin tehokkaampaa soveltamista koskevan työohjelman seurannasta 7. maaliskuuta 2007 annetun tiedonannon[18] mukaan kaikki jäsenvaltiot ovat ilmoittaneet toimenpiteistä direktiivin saattamiseksi osaksi kansallista lainsäädäntöään. Eräissä jäsenvaltiossa täytäntöönpano on edistynyt heikosti. Jotkut jäsenvaltiot eivät ole pystyneet saattamaan osaa direktiivin merkittävistä säännöksistä osaksi kansallista lainsäädäntöään. On myös tapauksia, joissa direktiivin kansalliset täytäntöönpanosäännökset tai jäsenvaltion käytännössä noudattamat toimintatavat eivät ole direktiivin mukaisia tai ne eivät ole jäsenvaltioiden toimivallan puitteissa. Joitakin noudattamatta jättämisestä tai virheellisestä täytäntöönpanosta johtuvia rikkomusmenettelyjä on aloitettu, ja erään jäsenvaltion tapauksessa on jo edetty perusteltuun lausuntoon asti.

96. Kymmenen jäsenvaltiota ei ole vielä täyttänyt **laittoman huumausainekaupan** rikostunnusmerkistöjen ja seuraamusten vähimmäissäännöksistä tehdyn puitepäätöksen mukaista tiedonantovelvollisuuttaan.

2.2.2. EU:n kansalaisuus

97. Keskeisellä direktiivillä 2004/38/EY vakiinnutetaan ja ajantasaistetaan **EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeus liikkua vapaasti**. Direktiivillä korvattiin ja kumottiin sen voimaantuloajankohdasta 30. huhtikuuta 2006 alkaen monta säädöstä, jotka koskivat EU:n ja kolmansien maiden kansalaisten oikeutta

[17] KOM(2006) 333 lopullinen.
[18] KOM(2007) 87 lopullinen.

liikkua vapaasti. Tämä direktiivi **edistää merkittävästi** EU:n kansalaisten ja heidän **perheenjäsentensä oikeutta liikkua vapaasti**. Direktiivin saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä viivästyi aluksi, ja ainakin 13:lle jäsenvaltiolle lähetettiin 15. joulukuuta 2006 perusteltu lausunto tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin vuoksi. Sen jälkeen täytäntöönpanotoimet ovat vauhdittuneet, ja vain neljä jäsenvaltiota ei ole toistaiseksi täyttänyt tiedonantovelvollisuuttaan. Komissio tarkastelee lisäksi parhaillaan joidenkin jäsenvaltioiden tiedonantoja.

98. Kun tarkastellaan henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevaa aikaisempaa yhteisön lainsäädäntöä, jonka voimassaoloaika on nyt päättynyt, noudattamatta jättämisestä tai virheellisestä täytäntöönpanosta johtuvia rikkomusmenettelyjä on edelleen kesken viiden jäsenvaltion osalta. Menettelyt etenevät eri tahtiin, ja joissain tapauksissa on jo annettu EY:n perustamissopimuksen 228 artiklan mukainen virallinen ilmoitus.

2.2.3. Turvapaikka-, maahanmuutto- ja rajapolitiikka

99. **Turvapaikkapolitiikan** alalla vuoden 2006 kertomus osoittaa Eurodac-järjestelmän toiminnasta saatujen **tulosten olevan** jälleen **erittäin tyydyttäviä.** Turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista annetun direktiivin kaltaisten säädösten täytäntöönpanotoimenpiteitä koskeva tiedonanto on kuitenkin ollut **valitettavan vähäistä**. Viiden jäsenvaltion toiminta on ollut edelleen puutteellista, ja edistystä on viime vuonna tapahtunut varsin vähän. Eräitä tiedoksiannon laiminlyöntiä koskevia rikkomisia käsitellään yhteisöjen tuomioistuimessa. Kun tarkastellaan henkilöiden määrittelyä pakolaisiksi tai kansainvälistä suojelua tarvitseviksi henkilöiksi koskevista vähimmäisvaatimuksista annettua uudempaa direktiiviä, 16 jäsenvaltiota ei ole vielä täyttänyt tiedonantovelvollisuuttaan, mikä on johtanut rikkomusmenettelyihin.

100. **Laillisen maahanmuuton** alalla tiedonantovelvollisuus on täyttämättä kahdeksalla jäsenvaltiolla oikeudesta perheenyhdistämiseen annetun direktiivin osalta ja 11:llä jäsenvaltiolla jäsenvaltioiden alueella pitkäaikaisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten asemasta annetun direktiivin osalta. Kyseisten direktiivien täytäntöönpanon määräaika päättyi yli vuosi sitten. Jäsenvaltioiden oli määrä panna vuoden 2006 kuluessa täytäntöön uudemmat direktiivit, jotka liittyvät kolmansien maiden kansalaisten maahantulon edellytyksiin opiskelua yms. varten sekä kolmansien maiden kansalaisiin, jotka ovat ihmiskaupan uhreja tai jotka ovat joutuneet laittomassa maahantulossa avustamisen kohteiksi. Näistä ensimmäisen direktiivin täytäntöönpanomääräaikaa on ole noudattanut 17 jäsenvaltiota ja toisen direktiivin 11 jäsenvaltiota.

101. **Laittoman maahanmuuton** alalla kolmen aikaisemman säädöksen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on edistynyt. Yhdellä jäsenvaltiolla näyttää kuitenkin olevan erityisiä ongelmia. Uudempien säädösten osalta täytäntöönpanotahti on kuitenkin ollut valitettavan heikko: seitsemän jäsenvaltiota ei ole vielä täyttänyt velvollisuuttaan saattaa avunannosta kauttakulkutilanteissa lentoteitse tapahtuvien palauttamistoimenpiteiden yhteydessä annettu direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään. Osassa tapauksista asia on viety yhteisöjen tuomioistuimeen. Liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja matkustajista annetun direktiivin osalta yhdeksän jäsenvaltiota on myöhästynyt täytäntöönpanolle asetusta määräajasta.

2.2.4. Turvallisuus

102. **Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa ja yhteistyötä poliisi- ja tulliasioissa** koskevien säädösten täytäntöönpanoa on vaikea arvioida, koska Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston perusteella tehdyissä sopimuksissa ja niiden pöytäkirjoissa ei velvoiteta ilmoittamaan täytäntöönpanotoimista tai laatimaan seurantakertomuksia täytäntöönpanosta kansallisella tasolla. Sopimusten **ratifiointi mahdollisimman nopeasti** on edelleenkin ensisijaisin tavoite.

103. On myös erittäin vaikea arvioida terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta annettujen säädösten noudattamista ja/tai soveltamista jäsenvaltiotasolla, sillä usein näiden säädösten osalta ei ole edellytetty raportointia eikä jäsenvaltioilla ole myöskään velvollisuutta ilmoittaa kansallisista toimenpiteistä. Rahanpesun selvittelykeskusten välistä yhteistyötä koskevan puitepäätöksen osalta viisi jäsenvaltiota ei edelleenkään ole antanut tiedoksi kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä, vaikka määräaika on päättynyt jo lähes seitsemän vuotta sitten.

104. **Yhteistyö poliisi- ja tulliasioissa** on edennyt Napoli II -tulliyhteistyösopimuksen ratifioinnin jälkeen. Eräiltä jäsenvaltioilta odotetaan kuitenkin lisäpanostusta tietojenvaihtoa Interpolin kanssa koskevan yhteisen kannan saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöään.

2.2.5. Oikeus

2.2.5.1. Rikosoikeus

105. **Vastavuoroisen tunnustamisen** alalla kaikki jäsenvaltiot ovat antaneet tiedoksi eurooppalaista pidätysmääräystä koskevia kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitään. Ainakin neljää jäsenvaltiota kehotetaan kuitenkin panostamaan lisää tämän puitepäätöksen kokonaisvaltaiseen noudattamiseen. Neuvoston on tarkoitus julkaista puolivälissä vuotta 2007 puitepäätöksen käytännön soveltamista käsittelevä kertomus, jossa esitetään yhteenveto tärkeimmistä havainnoista kymmenessä siihen mennessä arvioidussa jäsenvaltiossa.

106. Omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta tehdyn puitepäätöksen saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä on edennyt valitettavan heikosti. Yli 18 kuukauden kuluttua täytäntöönpanomääräajan päättymisestä 13 jäsenvaltiota ei vielä ole täyttänyt lainkaan tai kokonaan tiedonantovelvollisuuttaan.

107. Taloudellisia seuraamuksia koskevan puitepäätöksen täytäntöönpanosta ei ole vielä saatavilla tietoja.

108. Vuonna 2006 annettiin vain joitakin komission kertomuksia, jotka käsittelivät **rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön** alalla annettujen säädösten lähentämistä. Näin ollen muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan, rahanpesuun, rikoksentekovälineisiin ja rikoksen tuottamaan hyötyyn sekä ihmiskauppaan, laittomaan maahantuloon, kauttakulkuun ja maassa oleskeluun liittyviä säädöksiä koskevissa kertomuksissa kuvaillaan yleensä sitä, että saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ei ole edistynyt tyydyttävästi arvioiduissa jäsenvaltioissa. Niiden jäsenvaltioiden määrä, jotka eivät ole vielä täyttäneet tiedonantovelvollisuuttaan, vaihtelee niin ikään, mutta on silti keskimäärin suuri.

109. Terrorismin torjumisesta tehdyn puitepäätöksen osalta 25 jäsenvaltiota on antanut tiedoksi täytäntöönpanotoimenpiteensä, mutta täytäntöönpano on vielä kesken

eräissä valtioissa. Lisätietoja esitetään toisessa kertomuksessa, joka kattaa kaikki EU:n jäsenvaltiot ja joka on tarkoitus laatia vuoden 2007 puolivälissä.

110. Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista koskevan yleissopimuksen ja sen pöytäkirjojen ratifiointi on edennyt neljässä niistä 10:stä jäsenvaltiosta, jotka liittyivät EU:hun vuonna 2004.

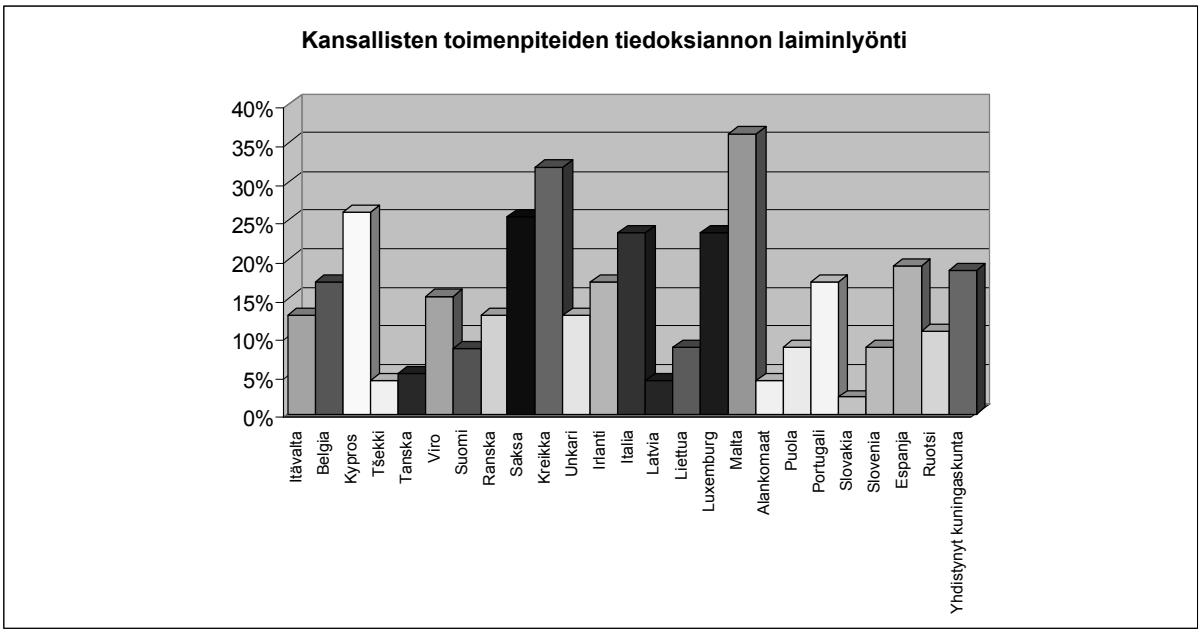
2.2.5.2. Yksityisoikeus

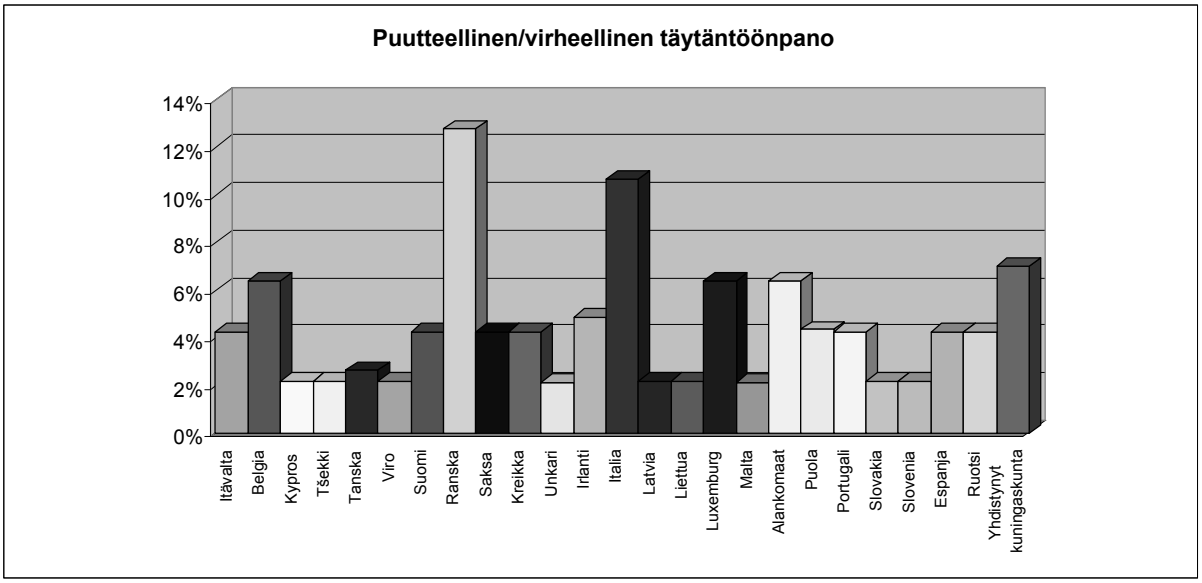
111. **Oikeusavusta** annetun direktiivin ja **rikoksen uhreille maksettavista korvauksista** annetun direktiivin saattamisessa osaksi kansallista lainsäädäntöä on edistytty tyydyttävästi, vaikka ensimmäisen direktiivin osalta yksi jäsenvaltio ja toisen direktiivin osalta neljä jäsenvaltioita ei ole täyttänyt tiedonantovelvollisuuttaan.

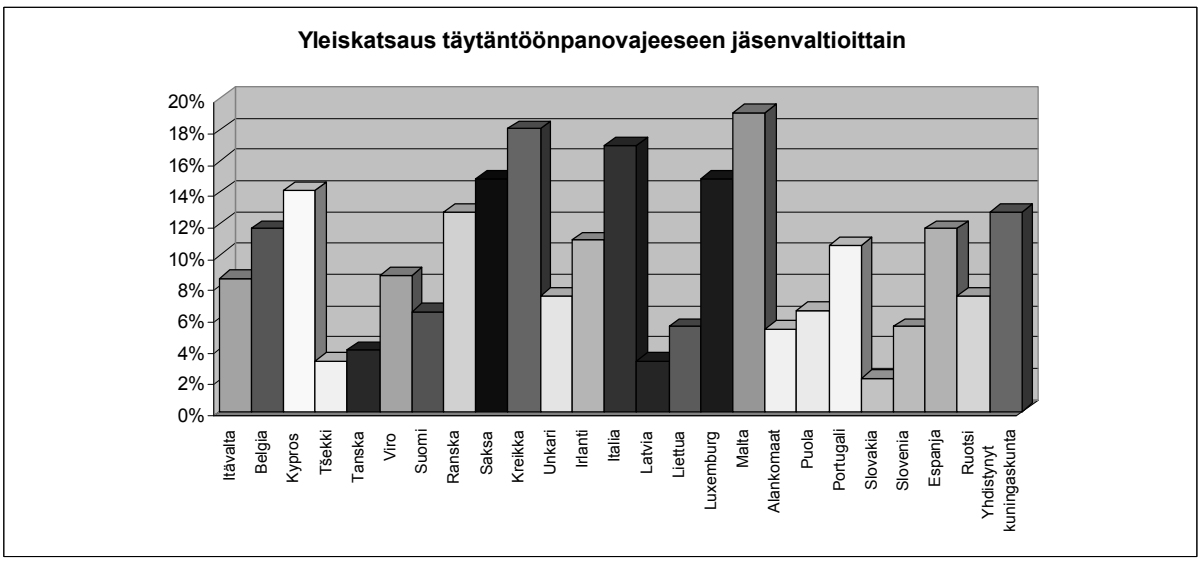
112. Kahden asetuksen (asetus jäsenvaltioiden tuomioistuinten välisestä yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa tapahtuvassa todisteiden vastaanottamisessa ja asetus tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla) soveltamista arvioidaan vuoden 2007 aikana. Kaikki jäsenvaltiot ovat toimittaneet ns. Bryssel II a -asetuksen (tuomioistuimen toimivalta sekä tuomioiden tunnustaminen ja täytäntöönpano avioliittoa ja vanhempainvastuuta koskevissa asioissa) mukaisesti tuomioistuimia ja muutoksenhakumenettelyjä koskevat tiedot.

2.3. Seuranta jäsenvaltioittain

113. Seuraavat kokonaistilannetta ja kaikkia lainsäädäntövälineitä koskevat tiedot on johdettu kahdesta indikaattorista, jotka esitetään liitteessä 2 olevassa taulukossa. Ensimmäiset kaksi taulukkoa kuvaavat täytäntöönpanotoimien tiedoksiannon laiminlyömistä sekä puutteellista tai virheellistä täytäntöönpanoa jäsenvaltioittain. Kolmas taulukko kuvaa kokonaistilannetta molempien ryhmien perusteella.

3. PÄÄTELMÄT

114. Haagin ohjelman toinen seurantakertomus osoittaa, että EU:n tasolla tehty lainsäädäntötyö ja **kansallinen täytäntöönpano** ovat edistyneet **hyvin eri tahtiin**. Toimielimet ovat edistyneet yleensä myönteisesti EY:n perustamissopimuksen IV osaston soveltamisalaan kuuluvien säädösten antamisessa, mutta kansallisessa täytäntöönpanossa on paljon parantamisen varaa.

115. Vaikka EU:n tasolla edistyttiin merkittävästi, **kokonaisuutena tarkasteltuna ohjelman täytäntöönpano eteni vuotta 2005 heikommin**. Tämä johtuu pääasiassa **riittämättömästä edistyksestä** lähinnä kolmanteen pilariin liittyvillä aloilla, kuten järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemisessä ja torjumisessa, poliisi- ja tulliyhteistyössä, kriisinhallinnassa EU:ssa sekä rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä.

116. Merkittäviä edistysaskelia kuitenkin otettiin. Vuoteen 2005 verrattuna **tulokset olivat vuonna 2006 paremmat** pääasiassa ensimmäisen pilarin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla, jotka liittyvät perusoikeuksien kunnioittamiseen ja suojeluun,

huumausainepolitiikkaan, maahanmuutto-, turvapaikka-, viisumi- ja rajapolitiikkaan sekä yksityisoikeuden alan yhteistyöhön.

117. **EY:n perustamissopimuksen IV osaston soveltamisalaan kuuluvien säädösten** ja kansallisia täytäntöönpanotoimenpiteitä koskevan tiedoksiannon osalta on saavutettu suhteellista edistystä eräiden EU–15-jäsenvaltioiden kohdalla, jos verrataan tilannetta edelliseen kertomukseen. Myös vuonna 2004 EU:hun liittyneet 10 jäsenvaltiota ovat edistyneet tiedoksiantovelvollisuutensa noudattamisessa. Toisaalta tilanne on edelleen valitettava niiden jäsenvaltioiden määrän vuoksi, jotka eivät ole noudattaneet täytäntöönpanomääräaikaa, ja täytäntöönpanon viivästysten vuoksi, jotka ovat usein yli vuoden ja joskus useitakin vuosia.

118. **EU:sta tehdyn sopimuksen VI osaston soveltamisalaan kuuluvien säädösten** osalta olisi lisättävä panostusta nopean ja kokonaisvaltaisen täytäntöönpanon saavuttamiseksi. Vaikka jäsenvaltiot ovat edistyneet eräiden säädösten täytäntöönpanossa tarkasteltavan vuoden aikana, puitepäätösten täytäntöönpanotoimenpiteiden tiedoksiannossa on pitkiä viiveitä. Viivästykset voivat toisinaan olla jopa useita vuosia. Tällaiset viivästykset, kuten EU:n säädösten täytäntöönpanon laiminlyönti kansallisella tasolla, johtavat siihen, että **lainsäädäntöpuitteet jäävät "virtuaaliselle tasolle"** rikosasioissa tehtävän poliisi- ja oikeusviranomaisten yhteistyön alalla. Lisäksi täytäntöönpano on usein puutteellista tai virheellistä tarkastelluissa jäsenvaltioissa.

119. Vaikka tulosten heikentymiseen vuonna 2006 on monia eri syitä, hidas edistyminen EU:sta tehdyn sopimuksen VI osaston soveltamisalaan kuuluvissa asioissa **vahvistaa ne huolenaiheet**, jotka komissio esitti vuotta 2005 käsittelevässä kertomuksessaan.

120. Tämä kielteinen suuntaus korostaa sen komission arvion merkitystä, jonka se esitti 28. kesäkuuta 2006 annetussa tiedonannossa "Haagin ohjelman täytäntöönpano: tulevat toimet" ja jonka mukaan **päätöksentekoa on kehitettävä** EU:sta tehdyn sopimuksen VI osaston soveltamisalaan kuuluvilla aloilla.

121. Kuten joulukuussa 2006 kokoontunut Eurooppa-neuvosto korosti, oikeus- ja sisäasioiden alalla sovellettavat päätöksentekomenettelyt eivät aina helpota tehokasta ja vaikuttavaa päätöksentekoprosessia. Komissio toistaa käsityksensä, jonka mukaan tarvitaan edelleen tehokkaampia, läpinäkyvämpiä ja vastuullisempia päätöksentekomenettelyjä, jotta voidaan saavuttaa lisää edistystä vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueen perustamiseksi EU:sta tehdyn sopimuksen VI osaston soveltamisalaan kuuluvilla aloilla.